

بررسی قابلیت محیط در تامین کیفیات خلوت و اجتماع پذیری عرصه عمومی

نسترن شعبان عبدالمحمدی*^۱، عباس ترکشوند^۲

۱- کارشناسی ارشد معماری دانشگاه گیلان، دانشکده معماری و هنر (nastaran.abdolmohamadi@yahoo.com)

۲- دکتری معماری، عضو هیات علمی دانشگاه گیلان، دانشکده معماری و هنر (tarkashvand@ivst.ac)

چکیده

«خلوت» و «اجتماع پذیری» دو مولفه‌ی موثر بر مطلوبیت فضاهای جمعی هستند. در بسیاری از مکان‌های عمومی، بی‌توجهی به تامین خلوت و حفظ حریم خصوصی، می‌تواند منجر به احساس ازدحام و کاهش تعامل پذیری فضاهای عمومی شود. در این پژوهش چگونگی ارتباط «خلوت» و «تعاملات اجتماعی» در عرصه عمومی مورد بررسی قرار گرفته است. رویکردهای نظری مربوط مطرح شده است و از طریق بررسی نیازهای انسانی در محیط عمومی و نقش محیط کالبدی بر شکل‌دهی به رفتار انسان، این رابطه تبیین شده است. پژوهش به روش مطالعات کتابخانه‌ای و از طریق بررسی اسناد موجود انجام شده است. نتایج نشان داد که ازدحام و انزوا، بر تعامل و اجتماع‌پذیری تاثیر منفی دارند. بررسی نظریه‌های بوم‌شناسی تعامل اجتماعی ثابت نمود که محیط کالبدی، بر خلوت و روابط اجتماعی تاثیر می‌گذارد و از طریق فراهم نمودن مشخصه‌های پایایی آسایش افراد و فراهم نمودن امکانات و سازماندهی فضایی، الگوهای ویژه‌ی فعالیت را در فضا قوام می‌بخشد.

واژه‌های کلیدی: اجتماع‌پذیری، خلوت، تعاملات اجتماعی، فضای عمومی، قابلیت محیط